

Î N C H E I E R E

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Mariei Bîrsan, avocatul Anatolie Hotineanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Bîrsan împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică „Centru de Sănătate Cupcini” cu privire la constatarea ilegalității emiterii ordinului nr. 10p, reangajarea în funcția deținută sau concedierea în cazul imposibilității reangajării, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 02 august 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Maria Bîrsan și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț din 04 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 15 martie 2016, Maria Bîrsan a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP „Centru de Sănătate Cupcini” cu privire la constatarea ilegalității emiterii ordinului nr. 10p, reangajarea în funcția deținută sau concedierea în cazul imposibilității reangajării, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în baza contractului individual de muncă nr. 05 din 31 octombrie 2014, a fost angajată în calitate de asistentă medicală superioară la Centrul de Sănătate Cupcini.

Susține că, în baza cererii scrise și în temeiul art. 120 din Codul muncii, s-a aflat în concediu neplătit până la data de 14 februarie 2016 inclusiv.

Menționează că, la data 08 decembrie 2015, de către Consiliul raional Edineț a fost adoptată decizia nr. 8/18 cu privire la aprobarea statelor de personal, structurii și organigramei IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” pentru anul 2016, cu anexa nr. 1, conform căreia, la compartimentul personal medical mediu, era prevăzută funcția de asistentă medicală superioară.

Relevă că, ulterior, la data de 24 decembrie 2015, de către Consiliul raional Edineț a fost adoptată decizia nr. 9/5 cu privire la modificarea deciziei Consiliului raional nr. 8/18 din 08 decembrie 2015 iar conform noii anexei nr. 1, la compartimentul personal medical mediu nu este prevăzută funcția de asistentă medicală superioară.

Afirmă că, prin ordinul nr. 10 p din data de 06 ianuarie 2016, emis de către șeful IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini”, în temeiul deciziei Consiliului raional Edineț nr. 9/5, anexa nr. 1 din 24 decembrie 2015 cu privire la modificarea anexei nr. 1 a deciziei Consiliului raional Edineț nr. 8/18 din 08 decembrie 2015, și a statelor de personal a IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” pentru anul 2016, coordonate cu Ministerul Sănătății din 22 decembrie 2015 și luând în considerație că, în statele de personal a instituției pentru anul 2016 nu se regăsește funcția de asistentă medicală superioară, ea a fost transferată prin permutarea la un alt loc de muncă și, anume, din funcția de asistentă medicală superioară în funcția de asistentă medicală de familie, în limitele specialității și calificării, cu modificarea contractului individual de muncă nr.05 din 31 octombrie 2014, începând cu data de 11 ianuarie 2016.

Susține că, cu ordinul respectiv a făcut cunoștință la data de 14 ianuarie 2016.

Invocă că, la data de 04 februarie 2016, a înaintat pârâtei cerere prealabilă prin care și-a manifestat dezacordul cu ordinul nr. 10 p din 06 ianuarie 2016 și a solicitat revocarea acestuia sau concedierea sa conform prevederilor art. 86-88 din Codul muncii.

Reține că, tot la data de 04 februarie 2016, a mai înaintat pârâtei o cerere, prin care a solicitat prezentarea copiilor de pe fișele de post ale asistentului medical superior și asistentului medical de familie din cadrul instituției conform statelor de personal aprobate prin decizia nr. 8/18 din 08 decembrie 2015, precum și a copiei contractului individual de muncă nr. 05 din 31 octombrie 2014, inclusiv a modificărilor operate în temeiul ordinului nr. 10 p din 06 ianuarie 2016.

Susține că, ambele cereri au fost recepționate de către pârâtă la data de 10 februarie 2016, însă nu a primit nici un răspuns.

Consideră că, ordinul nr. 10 p din 06 ianuarie 2016 este ilegal, invocând în acest sens prevederile art. art. 68 alin. (1) și (2), art. 74 alin. (1) și (3) din Codul muncii.

Menționează că, prin decizia Consiliului raional Edineț nr. 9/5 din 24 decembrie 2015 prin care a fost modificată anexa nr. 1 a deciziei nr. 8/18 din 08 decembrie 2015, a fost redusă funcția de asistentă medicală superioară în cadrul IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini”, deci din punct de vedere legal, funcția dată nu există în instituția medicală.

Invocă că, modificările operate în contractul individual de muncă, precum și transferul prin permutare la un alt loc de muncă au fost efectuate în perioada în care se afla în concediu neplătit și din acest motiv le consideră ilegale, neîntemeiate și îi lezează în mod direct drepturile și interesele sale, iar eventuala concediere, conform prevederilor art. 88 din Codul muncii, nu a avut loc.

De asemenea, mai invocă că, lipsa reacției și răspunsului oficial la cererea prealabilă înaintată, inclusiv la cererea cu privire la furnizarea informației, precum și incertitudinea cu privire la statutul juridic ca angajat în cadrul IMSP „Centru de Sănătate Cupcini” îi provoacă continuu suferințe psihice și morale.

Solicită constatarea ilegalității emiterii de către IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” a ordinului nr.10p din 06 ianuarie 2016 cu privire la permutarea sa în altă funcție, obligarea administrației IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” în caz de imposibilitatea reangajării sale la funcția deținută anterior, de a o concedia conform prevederilor art. 88 din Codul muncii, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 600 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Edineț din 04 mai 2016 a fost admisă parțial acțiunea și a fost constatată ilegalitatea ordinului nr. 10p din 06 ianuarie 2016 emis de către IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” cu privire la permutarea Mariei Bîrsan în altă funcție în IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini”. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță, constatând ilegalitatea ordinului nr. 10p din 06 ianuarie 2016, și-a argumentat concluzia prin faptul că, acesta a fost emis contrar legii, deoarece în speță, de fapt, a avut loc un transfer al reclamantei și nu o permutare, fiind modificat contractul individual de muncă atât în privința funcției deținute, atribuțiilor acesteia, cât și cuantumul retribuirii muncii, fără acordul reclamantei la transfer, iar drept consecință, au fost încălcate prevederile art. 74 din Codul muncii.

Respingând cerința cu privire la reangajarea reclamantei în funcția deținută anterior, prima instanță a reiterat că, ordinul nr. 10p din 06 ianuarie 2016 cu privire la permutarea în altă funcție, a fost abrogat de către pârâtă la data de 12 februarie 2016 prin ordinul nr. 18p, ulterior, reclamanta fiind restabilită în funcția de asistentă medicală superioară, funcție care la moment se regăsea în statutul de personal al instituției medicale pentru anul 2016.

Prima instanță, respingând cerința privind repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, și-a argumentat concluzia prin aplicarea prevederilor art. 616 alin. (1), art. 1422 alin. (1) și (2), art. 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil, precum și ale art. 90 alin. (1) din Codul muncii, reiterând că, repararea obligatorie a prejudiciului moral se dispune doar în cazul restabilirii salariatului transferat sau eliberat nelegitim, însă în speța dată, se solicită constatarea ilegalității ordinului de transfer prin permutare. Mai mult ca atât, prima instanță a constatat că, la momentul emiterii ordinului de permutare prin transfer și până la momentul abrogării acestuia, reclamanta s-a aflat în concediu neplătit în baza art. 120 din Codul muncii, astfel, careva consecințe directe și reale, manifestate prin suferințe reale și inevitabile la locul de muncă, aceasta nu a suportat.

Totodată, prima instanță reieșind din prevederile art. 94 alin. (1) și art. 96 din CPC și ținând cont de faptul că, acțiunea a fost admisă parțial și că ambele părți au fost asistate în ședința de judecată de către avocați, a considerat just de a lăsa cheltuielile de asistență juridică pe seama părților.

Prin încheierea Judecătoriai Edineț din 04 mai 2016 a fost scoasă de pe rol pretenția reprezentantului reclamantei, avocatul Anatolie Hotineanu cu privire la constatarea îngădirii dreptului la accesul la informație, exprimat prin lipsa de răspuns la cererea cu privire la eliberarea copiilor de pe fișele postului ale asistentului medical superior și asistentului medical de familie din cadrul IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” și eliberarea copiei contractului individual de muncă al Mariei Bîrsan nr. 05 din 31 octombrie 2014, inclusiv cu modificările operate în temeiul ordinului șefului IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” nr. 10 p din 06 ianuarie 2016, în baza art. 267 alin. (1) lit. c) din CPC.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 august 2016 a fost respins apelul declarat de către Maria Bîrsan și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 03 octombrie 2016, reprezentantul Mariei Bîrsan, avocatul Anatolie Hotineanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea ce ține de respingerea pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime

de 50 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 6 600 lei și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, precum și nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond.

Menționează că, atât instanța de apel, cât și prima instanță au constatat cu certitudine faptul că, IMSP „Centrul de sănătate Cupcini” a admis încălcări la emiterea ordinului nr. 10p din 06 ianuarie 2016, prin care Măria Bîrsan a fost transferată prin permutare la un alt loc de muncă și au constatat ilegalitatea acestuia.

Astfel, consideră că, abaterea și ilegalitatea admisă de către IMSP „Centrul de sănătate Cupcini”, se încadrează în prevederile art. 1404 din Codul civil și acordă dreptul recurenteii la o compensare a prejudiciului cauzat din culpa persoanei cu funcție de răspundere din cadrul instituției medicale.

Califică ca ilegală și subiectivă concluzia instanțelor de judecată cu privire la respingerea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral în pofida faptului constatării ilegalității emiterii actului administrativ, or, motivația psihologică legată de suferințele suportate a fost descrisă și expusă în cererea de chemare în judecată, recurenta fiind în imposibilitate de a demonstra prin probe materiale gradul prejudiciului moral, acesta fiind unul de ordin nematerial și poate fi evaluat în echivalent bănesc doar de persoana care a suferit. Susține că, instanța de judecată, în momentul constatării ilegalității unui act normativ care vizează o persoană, urmează să stabilească un quantum distinct al prejudiciului, chiar și sub suma cerută de recurentă.

Invocă că, pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată urmau să fie admise, deoarece acestea derivă din cerința de bază – constatarea ilegalității actului juridic care a fost admisă de ambele instanțe de judecată.

Consideră că, instanțele de judecată în mod intenționat au omis prevederile art.94 și art. 96 alin. (1) din CPC și nu au încasat din contul intimatei cheltuielile de asistență juridică, mai mult ca atât, instanța, în hotărârea motivată, a omis să se pronunțe asupra acestei cerințe, fapt ce denotă o atitudine superficială în examinarea cauzei și adoptarea unei poziții tendențioase și părtinitoare.

Mai invocă că, în cadrul examinării cauzei, a fost înaintată o cerere de constatare a îngrădirii dreptului de acces la informație, exprimat prin lipsa de răspuns a intimatei în privința cererii cu privire la eliberarea copiilor de pe fișele postului ale asistentului medical superior și asistentului medical de familie din cadrul IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” și eliberarea copiei contractului individual de muncă al recurenteii nr. 05 din 31 octombrie 2014, inclusiv a modificărilor operate în temeiul ordinului nr. 10p din 06 ianuarie 2016, care a fost scoasă de pe rol de către prima instanță în baza art. 267 alin. (1) lit. c), ca depusă de o persoană neîmpuțernită, avocatul Anatolie Hotineanu în interesele Măria Bîrsan, explicându-se că, apărătorul poate să se adreseze cu cererea de chemare în judecată distinctă, în ordinea contenciosului administrativ, în care să fie invocat în nume propriu și interes propriu (avocatului Hotineanu) o asemenea pretenție.

Consideră că, cererea adresată intimatei la data de 04 februarie 2016, prin care a solicitat eliberarea copiilor de pe fișele postului ale asistentului medical superior și

asistentului medical de familie din cadrul IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” (conform statelor de personal aprobate prin decizia nr. 8/18 din 08 decembrie 2015 al Consiliului raional Edineți), eliberarea copiei contractului individual de muncă al recurente nr. 05 din 31 octombrie 2014, inclusiv a modificărilor operate în temeiul ordinului nr. 10 p din 06 ianuarie 2016, se încadrează în prevederile art. art. 10-12 ale Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, însă intimata a ignorat această cerere.

Prin referința depusă la data de 15 noiembrie 2016 IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 17 august 2016 (f. d. 154), iar cererea de recurs a fost depusă de către reprezentantul acestuia la data de 30 septembrie 2016 (f. d. 169).

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul Mariei Bîrsan, avocatul Anatolie Hotineanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul Mariei Bîrsan, avocatul Anatolie Hotineanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului Mariei Bîrsan, avocatul Anatolie Hotineanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Mariei Bîrsan, avocatul Anatolie Hotineanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic